МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА БІОЛОГІЇ ЛІСУ, МИСЛИВСТВОЗНАВСТВА ТА ІХТІОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан біологічного факультету
(підпис) Л.О. Омельянчик
«__» 08 2026

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

УПРАВЛІННЯ ПОПУЛЯЦІЯМИ МИСЛИВСЬКИХ ТВАРИН

(назва навчальної дисципліни)

підготовки магістрів
(назва освітнього ступеня)

денної та заочної форми здобуття освіти

освітньо-професійна програма «Мисливське господарство»
(назва)

спеціальності Н-4 Лісове господарство
(шифр, назва спеціальності)

галузі знань Н-4 Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина

ВИКЛАДАЧІ: Бережна Аліна Михайлівна, асистент кафедри біології лісу, мисливствознавства та іхтіології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри біології лісу,
мисливствазнавства та іхтіології

Протокол № 1 від "29" 08 2026р.
Завідувач кафедри кафедри біології лісу,
мисливствазнавства та іхтіології
_____ В.І. Домніч

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми
_____ В.І. Домніч
(підпис)

2026 рік

Викладач: *асистент кафедри біології лісу, мисливствознавства та іхтіології, Бережна Аліна Михайлівна*
Зв`язок з викладачем:
E-mail: alinaberezhnaya3@gmail.com
Сезн ЗНУ повідомлення:
Телефон: 380674199249, (061) 228-75-79 (кафедра)
Інші засоби зв'язку: особисті повідомлення у СЕЗН ЗНУ Moodle, Viber, Telegram, ZOOM.
Кафедра: *біології лісу, мисливствознавства та їхтіології, ІІІ корпус ауд.,217*

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Управління популяціями мисливських тварин» є надання студентам основних відомостей щодо методологічних та науково-обґрунтованих засад управління популяціями мисливських тварин.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Управління популяціями мисливських тварин» є надання студентам комплексу теоретичних та практичних знань щодо природно-ресурсного потенціалу мисливського господарства, принципів, сучасних методів та технологій управління популяціями диких тварин, а також формування вмінь, навичок та професійних компетенцій щодо визначення методів впливу на мисливських тварин та розробки технології управління їх популяції.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання (компетентностей), які характеризуються: здатністю до самовдосконалення (здатністю учитися; здатністю до критики й самокритики, наполегливістю у досягненні мети, креативністю, здатністю до системного мислення); здатністю використовувати фундаментальні знання про принципи структурної та функціональної організації біогеоценозів і механізми підтримання гомеостазу у професійній діяльності; здатністю планувати, організовувати та здійснювати моніторинг та оцінку стану природних комплексів та популяцій; здатністю використовувати профільні знання планування, організації та виконання заходів щодо управління популяціями диких тварин.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні: *знати* особливості популяції мисливських тварин, як складових біогеоценозів, біологічні основи управління популяціями; *мати*

уявлення щодо сучасних методів та технологій управління популяціями як біологічними системами; *вміти* визначати фактори антропогенного та природного впливу на популяції мисливських тварин та ступінь їх впливу на тварин та екосистеми з різним ступенем порушень; *мати навички* застосовувати методи та технології впливу на популяції мисливських тварин у різних природних умовах; розробляти технології управління популяціями мисливських тварин в господарствах інтенсивного та екстенсивного типів.

Міждисциплінарні зв'язки: У системі підготовки висококваліфікованих фахівців спеціальності «Мисливське господарство» навчальна дисципліна «Управління популяціями мисливських тварин» є складовою нормативної частини навчального плану циклу дисциплін професійної та практичної підготовки. Для повноцінного засвоєння навчального матеріалу з управління популяціями диких тварин необхідно мати знання щодо особливостей біології мисливських тварин, методів обліку їх чисельності, оцінки якості мисливських угідь, впливу екологічних факторів на популяції тварин, тому базовими для вивчення дисципліни «Управління популяціями мисливських тварин» є «Лісова зоологія», «Біологія мисливських тварин», «Загальна екологія», «Методи обліку мисливських тварин», «Лісова таксація», «Типологія мисливських угідь». Таким чином програма курсу тісно пов'язана з дисциплінами циклів природничо-наукової та професійно-практичної підготовки.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	**Обов'язкова**	
Семестр	1-й	1-й
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість годин	120	
Лекційні заняття	14 год.	6
Семінарські / Практичні / Лабораторні заняття	8 год.	6
Самостійна робота	50 год.	50
Консультації	Поточні консультації проводяться дистанційно по пятнтцям 09.35-10.55 Zoom, ідентифікатор 362 286 1958, пароль 12345; через систему Moodle уробочий час.	
Вид підсумкового семестрового контролю:	**екзамен**	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=4124	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

КОМПЕТЕНТНОСТІ/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
ЗК-9 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК-10 Прагнення до збереження навколишнього середовища. СК-7 Здатність вирішувати поставлені завдання з інвентаризації лісів, оцінювати лісові ресурси та продукцію. СК-8 Здатність вирішувати поставлені завдання з мисливства та забезпечувати ведення мисливського господарства в лісовому фонді. СК-13 Здатність вирішувати поставлені завдання з інвентаризації мисливських угідь, поліпшення їх	Інформаційно-рецептивний метод, репродуктивний метод, евристичний метод, кейс-метод, імітаційний метод, дискусійний метод (групові дискусії, диспути).	*Поточний контроль:* виконання тестових завдань; перевірка і захист практичних завдань; контрольна роботи із кожної проміжної атестації. *Підсумкові контрольні заходи:* захист індивідуального завдання; складання екзамену.

стану та оптимізації використання.		
ПРН 2 Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.		
ПРН 4 Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства.		
ПРН 8 Проектувати та організовувати ведення лісового та мисливського господарства відповідно до встановлених вимог.		
ПРН 9 Застосовувати лісівничі загальновідомі методи збору дослідного матеріалу та його статистичного опрацювання.		
ПРН 10 Аналізувати результати досліджень лісівничо-таксаційних показників дерев, деревостанів, їх продуктивності, стану насаджень та довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази.		
ПРН 11 Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази і робити аргументовані висновки.		
ПРН 14 Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.		
ПРН 19 Знання наукових досягнень, сучасних тенденції розвитку, особливостей організації, ведення та перспективи розвитку лісової, мисливської і ботанічної галузі; принципів, методів, правових та соціальних засад сталого природокористування.		
ПРН 20 Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень стану природних та штучних екосистем і робити аргументовані висновки.		

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Поняття про популяцію та рівні організації живого.

Визначення терміну популяції**,** особливості розуміння популяції в екології та біології**.** Демекологія як наука, її завдання та задачі. Рівні організації живого в екології: особина, популяція, угруповання, екосистема. Території мешкання живих організмів, стації та масштаб в екологічних дослідженнях.

Змістовий модуль 2.

Структура популяцій.

Поняття про популяційний ареал, локальні, лінійні та континуальні ареали. Чисельність і щільність популяції, поняття мінімальної чисельності. Вікова структура популяції, етапи розвитку популяції. Статева, просторова, віталентна та етологічна структура популяції. Закономірності розподілу особин у просторі.

Змістовий модуль 3.

Динаміка популяцій.

Динаміка чисельності, поняття питомої народжуваності та смертності. Криві зростання чисельності популяції, експоненціальне та логістичне зростання чисельності. Криві виживання. Коливання та регуляція чисельності популяції. Територіальна поведінка. Перенаселеність. Причини вимирання популяцій: руйнування оселищ; фрагментація, деградація; глобальна зміна клімату; надмірна експлуатація ресурсів; інвазія екзотичних видів; хвороби.

Змістовий модуль 4.

Типи зв'язків між організмами

Поняття симбіозу, форезії, коменсалізму, паразитоїдизму, паразитизму та хижацтва. Додаткова та компенсаційна смертність спричинена паразитами. Хижаки голофаги та мерофаги.

Змістовий модуль 5.

Експлуатація та управління промисловими популяціями.

Тема 1. *Експлуатація промислових популяцій.* Вплив на чинники, які забезпечують зростання популяції: кормовий чинник (наявність поживи) та чинник середовища існування популяції (сприятливе, несприятливе). Врахування ієрархічних взаємовідносин між особинами та групами при регулюванні чисельності. Зміна умов існування популяції як провідних чинників, що впливають на чисельність популяцій. Основні різновиди використання людиною диких тварин: мисливство, розведення у неволі та естетичне споглядання. Особливості ефективне управління природними ресурсами шляхом запровадження законодавчих, організаційних та практичних заходів.

Тема 2. *Шляхи оптимізації управління ресурсами великих ссавців на Україні*

Основні різновиди використання людиною диких тварин: мисливство, розведення у неволі та естетичне споглядання. Особливості ефективне управління природними ресурсами шляхом запровадження законодавчих, організаційних та практичних заходів.

Тема 3. *Управління популяціями копитних тварин у мисливському господарстві.*

Стратегія відновлення та управління популяціями. Визначення рівнів оптимальної та промислової чисельності. Особливості формування зимової популяції копитних у мисливських господарствах. Чисельність та управління популяцією лося, козулі європейської та дикої свині.

Змістовий модуль 6.

Моніторинг та охорона популяцій.

Система моніторингу як комплекс тривалих досліджень за взаємопов'язаними параметрами систем. Територіальний моніторинг популяції. Моніторинг місць мешкання популяцій, репродуктивного потенціалу, вікової, статевої, просторової та генетичної структури популяцій. Моніторинг поведінки тварин. Моніторинг стратегії взаємовідносин між людиною та твариною. Проведення досліджень щодо з'ясування причин зменшення чисельності популяцій. Розробка плану

дій щодо запобігання негативним наслідкам: заборона експлуатації біологічних ресурсів, реконструкція оселищ, збільшення кормової бази для популяції тощо. Боротьба з браконьєрством.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
Лекція 1	Поняття про популяцію та рівні організації живого.	1	—	*1 раз на тиждень*
Лекція 2	Структура популяцій	1	—	*1 раз на тиждень*
Лекція 3	Динаміка популяцій	1	—	*1 раз на тиждень*
Лекція 4	Типи зв’язків між організмами.	1	—	*1 раз на тиждень*
Лекція 5	Експлуатація промислових популяцій.	1	—	*1 раз на тиждень*
Лекція 6	Шляхи оптимізації управління ресурсами великих ссавців на Україні	1	—	*1 раз на тиждень*
Лекція 7	Управління популяціями копитних тварин у мисливському господарстві	1	—	*1 раз на тиждень*
Лекція 8	Моніторинг та охорона популяцій	1	—	*1 раз на тиждень*
Практичне заняття 1	Поняття про популяцію та рівні організації живого.	4	—	*1 раз через тиждень*
Практичне заняття 2	Структура популяцій	2	—	*1 раз через тиждень*
Практичне заняття 3	Динаміка популяцій	2	—	*1 раз через тиждень*
Практичне заняття 4	Експлуатація промислових популяцій.	2	—	*1 раз через тиждень*
Практичне заняття 5	Управління популяціями копитних тварин у мисливському господарстві	2	—	*1 раз через тиждень*
Практичне заняття 6	Моніторинг та охорона популяцій	2	—	*1 раз через тиждень*
Самостійна робота	Поняття про популяцію та рівні організації живого.	13	—	*щотижня*
	Структура популяцій	13	—	*щотижня*
	Динаміка популяцій	13	—	*щотижня*
	Типи зв’язків між організмами.	13	—	*щотижня*

	Експлуатація промислових популяцій.	13	—	*щотижня*
	Шляхи оптимізації управління ресурсами великих ссавців на Україні	13	—	*щотижня*
	Управління популяціями копитних тварин у мисливському господарстві	13	—	*щотижня*
	Моніторинг та охорона популяцій	13	—	*щотижня*

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид поточного контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Лекції 1 та практичне заняття 1	Виконання тестових завдань у СЕЗН ЗНУ Moodle	Виконання тестових завдань Тестові завдання формуються автоматично з банку питань у СЕЗН ЗНУ Moodle, загальний обсяг 10 тестових завдань.	Тест із кожної теми та контрольної роботи складається з завдань двох видів. *Завдання першого виду* — **вибір із множини**. За правильне виконання завдання студент отримує: **1 бал.** Якщо студент: а) позначив неправильний(і) варіант(и) відповіді(ей); б) позначив два або більше варіантів відповіді, навіть якщо поміж них є правильний; в) позначив тільки один варіант відповіді, навіть якщо він є правильним; г) позначив більше одного варіанту відповіді, серед яких є правильні і неправильні варіанти відповідей, д) не позначив жоден із варіантів відповідей, завдання вважатиметься виконаним неправильно. У такому випадку студент отримає 0 балів. *Завдання другого виду* — **встановлення відповідності.** За правильне виконання завдання студент отримує 1 бал, якщо студент позначив 2-3 відповідності правильно він отримує 0,5 бала. У випадку, коли позначено менше 2-х відповідностей, завдання вважатиметься виконаним неправильно, студент отримає 0 балів.	6

	Виконання і захист завдань практичних занять	Виконання завдань практичних занять зі змістового модулю/	Оцінювання здійснюється за такою шкалою: **5 бали —** всі завдання певної роботи виконані повністю без помилок; студент демонструє всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; засвоєння ним основної та додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами та методиками, передбаченими програмою дисципліни; вміння використовувати їх для вирішення типових і нестандартних практичних ситуацій; виявляє творчі здібності у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу; **3-4 бали** — завдання певної роботи виконані без суттєвих помилок, студент демонструє володіння знаннями основного програмного матеріалу, засвоєння інформації у межах лекційного курсу; володіння необхідними методами та методиками, передбаченими програмою; вміння використовувати їх для вирішення типових практичних ситуацій, припускаючись окремих незначних помилок; **0-2 бал** — більше 30 % завдань певної роботи виконані частково або невірно; студент демонструє значні прогалини у знаннях основного та обізнаний із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики, передбачені програмою дисципліни, використовуються невірно. Виконання роботи не зараховується і повертається студенту на доопрацювання.	4
Усього за ЗМ 1	**2**			10
Лекція 2 та практичне	Виконання тестових	Виконання тестових завдань Тестові завдання	Тест із кожної теми та контрольної роботи складається	6

заняття 2	завдань у СЕЗН ЗНУ Moodle	формуються автоматично з банку питань у СЕЗН ЗНУ Moodle, загальний обсяг 10 тестових завдань.	з завдань двох видів. *Завдання першого виду* — **вибір із множини**. За правильне виконання завдання студент отримує: **1 бал.** Якщо студент: а) позначив неправильний(і) варіант(и) відповіді(ей); б) позначив два або більше варіантів відповіді, навіть якщо поміж них є правильний; в) позначив тільки один варіант відповіді, навіть якщо він є правильним; г) позначив більше одного варіанту відповіді, серед яких є правильні і неправильні варіанти відповідей, д) не позначив жоден із варіантів відповідей, завдання вважатиметься виконаним неправильно. У такому випадку студент отримає 0 балів. *Завдання другого виду* — **встановлення відповідності.** За правильне виконання завдання студент отримує 1 бал, якщо студент позначив 2-3 відповідності правильно він отримує 0,5 бала. У випадку, коли позначено менше 2-х відповідностей, завдання вважатиметься виконаним неправильно, студент отримає 0 балів.	
	Виконання і захист завдань практичних занять	Виконання завдань практичних занять зі змістового модулю	Оцінювання здійснюється за такою шкалою: **5 бали —** всі завдання певної роботи виконані повністю без помилок; студент демонструє всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; засвоєння ним основної та додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами та методиками, передбаченими програмою дисципліни; вміння використовувати їх для вирішення типових і нестандартних практичних ситуацій; виявляє творчі здібності	4

			у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу; **3-4 бали** — завдання певної роботи виконані без суттєвих помилок, студент демонструє володіння знаннями основного програмного матеріалу, засвоєння інформації у межах лекційного курсу; володіння необхідними методами та методиками, передбаченими програмою; вміння використовувати їх для вирішення типових практичних ситуацій, припускаючись окремих незначних помилок; **0-2 бал** — більше 30 % завдань певної роботи виконані частково або невірно; студент демонструє значні прогалини у знаннях основного та обізнаний із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики, передбачені програмою дисципліни, використовуються невірно. Виконання роботи не зараховується і повертається студенту на доопрацювання.	
Усього за ЗМ 2	**2**			**10**
Лекція 3 та практичне заняття 3	Виконання тестових завдань у СЕЗН ЗНУ Moodle	Виконання тестових завдань Тестові завдання формуються автоматично з банку питань у СЕЗН ЗНУ Moodle, загальний обсяг 10 тестових завдань.	Тест із кожної теми та контрольної роботи складається з завдань двох видів. *Завдання першого виду* — **вибір із множини**. За правильне виконання завдання студент отримує: **1 бал.** Якщо студент: а) позначив неправильний(і) варіант(и) відповіді(ей); б) позначив два або більше варіантів відповіді, навіть якщо поміж них є правильний; в) позначив тільки один варіант відповіді, навіть якщо він є правильним; г) позначив більше одного варіанту відповіді, серед яких є правильні і неправильні варіанти відповідей, д) не позначив жоден із варіантів відповідей, завдання вважатиметься виконаним	6

			неправильно. У такому випадку студент отримає 0 балів. *Завдання другого виду* — **встановлення відповідності.** За правильне виконання завдання студент отримує 1 бал, якщо студент позначив 2-3 відповідності правильно він отримує 0,5 бала. У випадку, коли позначено менше 2-х відповідностей, завдання вважатиметься виконаним неправильно, студент отримає 0 балів.	
	Виконання і захист завдань практичних занять	Виконання завдань практичних занять зі змістового модулю/	Оцінювання здійснюється за такою шкалою: **5 бали —** всі завдання певної роботи виконані повністю без помилок; студент демонструє всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; засвоєння ним основної та додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами та методиками, передбаченими програмою дисципліни; вміння використовувати їх для вирішення типових і нестандартних практичних ситуацій; виявляє творчі здібності у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу; **3-4 бали** — завдання певної роботи виконані без суттєвих помилок, студент демонструє володіння знаннями основного програмного матеріалу, засвоєння інформації у межах лекційного курсу; володіння необхідними методами та методиками, передбаченими програмою; вміння використовувати їх для вирішення типових практичних ситуацій, припускаючись окремих незначних помилок; **0-2 бал** — більше 30 % завдань певної роботи виконані частково або невірно; студент демонструє значні прогалини у знаннях	4

			основного та обізнаний із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики, передбачені програмою дисципліни, використовуються невірно. Виконання роботи не зараховується і повертається студенту на доопрацювання.	
Усього за ЗМ 3	**2**			**10**
Лекція 4 та практичне заняття 4	Виконання тестових завдань у СЕЗН ЗНУ Moodle	Виконання тестових завдань Тестові завдання формуються автоматично з банку питань у СЕЗН ЗНУ Moodle, загальний обсяг 10 тестових завдань.	Тест із кожної теми та контрольної роботи складається з завдань двох видів. *Завдання першого виду* — **вибір із множини**. За правильне виконання завдання студент отримує: **1 бал.** Якщо студент: а) позначив неправильний(і) варіант(и) відповіді(ей); б) позначив два або більше варіантів відповіді, навіть якщо поміж них є правильний; в) позначив тільки один варіант відповіді, навіть якщо він є правильним; г) позначив більше одного варіанту відповіді, серед яких є правильні і неправильні варіанти відповідей, д) не позначив жоден із варіантів відповідей, завдання вважатиметься виконаним неправильно. У такому випадку студент отримає 0 балів. *Завдання другого виду* — **встановлення відповідності.** За правильне виконання завдання студент отримує 1 бал, якщо студент позначив 2-3 відповідності правильно він отримує 0,5 бала. У випадку, коли позначено менше 2-х відповідностей, завдання вважатиметься виконаним неправильно, студент отримає 0 балів.	6
	Виконання і захист завдань практичних занять	Виконання завдань практичних занять зі змістового модулю.	Оцінювання здійснюється за такою шкалою: **5 бали —** всі завдання певної роботи виконані повністю без помилок; студент демонструє	4

			всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; засвоєння ним основної та додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами та методиками, передбаченими програмою дисципліни; вміння використовувати їх для вирішення типових і нестандартних практичних ситуацій; виявляє творчі здібності у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу; **3-4 бали** — завдання певної роботи виконані без суттєвих помилок, студент демонструє володіння знаннями основного програмного матеріалу, засвоєння інформації у межах лекційного курсу; володіння необхідними методами та методиками, передбаченими програмою; вміння використовувати їх для вирішення типових практичних ситуацій, припускаючись окремих незначних помилок; **0-2 бал** — більше 30 % завдань певної роботи виконані частково або невірно; студент демонструє значні прогалини у знаннях основного та обізнаний із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики, передбачені програмою дисципліни, використовуються невірно. Виконання роботи не зараховується і повертається студенту на доопрацювання.невірно. Виконання роботи не зараховується і повертається студенту на доопрацювання.	
Усього за ЗМ 4	**2**			**10**
Лекція 5-7 та практичне заняття 5	Виконання тестових завдань у СЕЗН ЗНУ Moodle	Виконання тестових завдань Тестові завдання формуються автоматично з банку питань у СЕЗН ЗНУ Moodle, загальний обсяг	Тест із кожної теми та контрольної роботи складається з завдань двох видів. *Завдання першого виду* — **вибір із множини**. За правильне виконання завдання студент	**6**

		10 тестових завдань.	отримує: **1 бал.** Якщо студент: а) позначив неправильний(і) варіант(и) відповіді(ей); б) позначив два або більше варіантів відповіді, навіть якщо поміж них є правильний; в) позначив тільки один варіант відповіді, навіть якщо він є правильним; г) позначив більше одного варіанту відповіді, серед яких є правильні і неправильні варіанти відповідей, д) не позначив жоден із варіантів відповідей, завдання вважатиметься виконаним неправильно. У такому випадку студент отримає 0 балів. *Завдання другого виду* — **встановлення відповідності.** За правильне виконання завдання студент отримує 1 бал, якщо студент позначив 2-3 відповідності правильно він отримує 0,5 бала. У випадку, коли позначено менше 2-х відповідностей, завдання вважатиметься виконаним неправильно, студент отримає 0 балів.	
	Виконання і захист завдань практичних занять	Виконання завдань практичних занять зі змістового модулю.	Оцінювання здійснюється за такою шкалою: **5 бали —** всі завдання певної роботи виконані повністю без помилок; студент демонструє всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; засвоєння ним основної та додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами та методиками, передбаченими програмою дисципліни; вміння використовувати їх для вирішення типових і нестандартних практичних ситуацій; виявляє творчі здібності у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу; **3-4 бали** — завдання певної	**4**

			роботи виконані без суттєвих помилок, студент демонструє володіння знаннями основного програмного матеріалу, засвоєння інформації у межах лекційного курсу; володіння необхідними методами та методиками, передбаченими програмою; вміння використовувати їх для вирішення типових практичних ситуацій, припускаючись окремих незначних помилок; **0-2 бал** — більше 30 % завдань певної роботи виконані частково або невірно; студент демонструє значні прогалини у знаннях основного та обізнаний із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики, передбачені програмою дисципліни, використовуються невірно. Виконання роботи не зараховується і повертається студенту на доопрацювання.невірно. Виконання роботи не зараховується і повертається студенту на доопрацювання.	
Усього за ЗМ 5	**2**			**10**
Лекція 8 та практичне заняття 6	Виконання тестових завдань у СЕЗН ЗНУ Moodle	Виконання тестових завдань Тестові завдання формуються автоматично з банку питань у СЕЗН ЗНУ Moodle, загальний обсяг 10 тестових завдань.	Тест із кожної теми та контрольної роботи складається з завдань двох видів. *Завдання першого виду* — **вибір із множини**. За правильне виконання завдання студент отримує: **1 бал.** Якщо студент: а) позначив неправильний(і) варіант(и) відповіді(ей); б) позначив два або більше варіантів відповіді, навіть якщо поміж них є правильний; в) позначив тільки один варіант відповіді, навіть якщо він є правильним; г) позначив більше одного варіанту відповіді, серед яких є правильні і неправильні варіанти відповідей, д) не позначив жоден із варіантів відповідей, завдання вважатиметься виконаним	**6**

			неправильно. У такому випадку студент отримає 0 балів. *Завдання другого виду* — **встановлення відповідності.** За правильне виконання завдання студент отримує 1 бал, якщо студент позначив 2-3 відповідності правильно він отримує 0,5 бала. У випадку, коли позначено менше 2-х відповідностей, завдання вважатиметься виконаним неправильно, студент отримає 0 балів.	
	Виконання і захист завдань практичних занять	Виконання завдань практичних занять зі змістового модулю.	Оцінювання здійснюється за такою шкалою: **5 бали —** всі завдання певної роботи виконані повністю без помилок; студент демонструє всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; засвоєння ним основної та додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами та методиками, передбаченими програмою дисципліни; вміння використовувати їх для вирішення типових і нестандартних практичних ситуацій; виявляє творчі здібності у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу; **3-4 бали** — завдання певної роботи виконані без суттєвих помилок, студент демонструє володіння знаннями основного програмного матеріалу, засвоєння інформації у межах лекційного курсу; володіння необхідними методами та методиками, передбаченими програмою; вміння використовувати їх для вирішення типових практичних ситуацій, припускаючись окремих незначних помилок; **0-2 бал** — більше 30 % завдань певної роботи виконані частково або невірно; студент демонструє значні прогалини у знаннях	**4**

			основного та обізнаний із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики, передбачені програмою дисципліни, використовуються невірно. Виконання роботи не зараховується і повертається студенту на доопрацювання.невірно. Виконання роботи не зараховується і повертається студенту на доопрацювання.	
Усього за ЗМ 6	**2**			**10**
Усього за Змістові модулі	**12**			**60**
Підсумковий контроль				
Залік	Теоретичне завдання	Складання тестових завдань з дисципліни. Тестові завдання формуються автоматично з банку питань у СЕЗН ЗНУ Moodle. Загальний обсяг 50 тестових завдань. Питання для підготовки: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=5147	Тест підсумкової атестації складається з завдань трьох видів. Завдання першого виду — вибір із множини. За правильне виконання завдання студент отримує 1 бал. Якщо студент: а) позначив неправильний(і) варіант(и) відповіді(ей); б) позначив два або більше варіантів відповіді, навіть якщо поміж них є правильний; в) позначив тільки один варіант відповіді, навіть якщо він є правильним; г) позначив більше одного варіанту відповіді, серед яких є правильні і неправильні варіанти відповідей, д) не позначив жоден із варіантів відповідей, завдання вважатиметься виконаним неправильно. У такому випадку студент отримає 0 балів. Завдання другого виду — встановлення відповідності. За правильне виконання завдання студент отримує 1 бал, якщо студент позначив 2-3 відповідності правильно він отримує 0,5 бала. У випадку, коли позначено менше 2-х відповідностей, завдання вважатиметься виконаним неправильно, студент отримає 0 балів.	**20**

			Завдання третього виду — коротка відповідь. Студенту необхідно надати точну стислу відповідь, або доповнити зміст завдання (1-3 слова). За правильне виконання завдання студент отримує 1 бал.	
	Практичне завдання	індивідуальне завдання. Перелік тем для підготовки: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?d=4556	Результати виконання студентом індивідуального завдання оцінюється за наступною шкалою: Вступ **(2 бали)**: коротко розкрити проблему, та актуальність даної теми. Основна частина **(1-14 балів):** повнота розкриття питання (1-4 бали); опрацювання сучасних наукових інформаційних джерел (1-5 бали); цілісність, систематичність, логічна послідовність викладу (1-5 бали). Висновки**(2 бали)**: уміння формулювати власне ставлення до проблеми, робити аргументовані висновки. Акуратність оформлення письмової роботи **(2 бали)**.	
Усього підсумковий контроль	**2**			**40**

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна:

1. Екологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів: / за ред. О. Є. Пахомов. Харків: Фоліо, 2014. 666с.

2. Колесник А. В. Популяційна біологія. Методичні вказівки для самостійної роботи студентів: Ужгород: Ужгородський національний університет, 2014. 39с.

3. Злобін . А. Основи екології: Київ: Лібра, 1998. 248с.

4. Кучерявий В. П. Екологія: Львів: Світ, 2001. 500с.

5. Мельник С. В., Бутенко О. Г. Основи екології: навчальний посібник для студентів інженерних фахів: Одеса: Наука і техніка, 2004. 128с.

6. Настанова з упорядкування мисливських угідь: К.: Держкомлісгосп України, 2002. 113с.

Додаткова:

1. Стельмах С. М. Структура популяції і стадність дикої свині (Sus scrofa L.) на Розточчі. Науковий вісник НЛТУ України. Збірник науково-технічних праць. 2010. Vol. 20, No. 16. С. 262–265.

2. Делеган І. В. Концепція екологічно збалансованого ведення мисливського господарства в умовах українських Карпат. Вісник Запорізького державного університету. Фізико-математичні науки. Біологічні науки. 2000. No. 2. С. 1–8.

3. Myronenko M. Analysis of legislation and practice of hunting in some EU countries / 2015.

4. Myrberget S. Wildlife management in Europe outside the Soviet Union: Trondheim: NINA Utredning 018, 1990. 47c.

5. Imperio S., Ferrante M., Grignetti A., та ін. Investigating population dynamics in ungulates: Do hunting statistics make up a good index of population abundance? Wildlife Biology. 2010. Vol. 16, No. 2. С. 205–214.

6. Невядомська К., Пойманська Т., Магніцька Б., та ін. Загальна паразитологія: Київ: Наукова Думка, 2007. 484с.

7. Sarabeev V. L. Helminth species richness of introduced and native grey mullets (Teleostei: Mugilidae). Parasitology International. 2015. Vol. 64, No. 4. С. 6–17.

8. Євтушевський М. Н., Маменко О. М. Чисельність лося (Alces alces L.) та сировина для його живлення в Україні. Науковий вісник НЛТУ України. Збірник науково-технічних праць. 2013. Vol. 23, No. 16. С. 31–36.

9. Домніч В. І., Малеванова М. А. Розподіл популяції лося по території україни згідно лісомисливського районування і вплив на приріст. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія Біологія. 2008. Vol. 22. С. 205–211.

10. Домніч В. І., Малеванова М. А., Делеган І. В. Деякі причини зміни чисельності лося в Україні у системі “хижак-жертва.” Науковий вісник НЛТУ України. Збірник науково-технічних праць. 2008. Vol. 18, No. 6. С. 70–80.

Інформаційні джерела:

1. http://www.nbuv.gov.ua/ — Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського.
2. http://www.nbuv.gov.ua/eb/ep.html — Електронний фонд наукових публікацій.
3. http://www.kmu.gov.ua — Урядовий портал.
4. http://zakonl.rada.gov.ua/laws — Законодавство України.
5. http://hunts.in.ua/index.html — Полювання та природа.
6. http://www.vupor.com/ — Всеукраїнський портал полювання и рибальства
7. http://www.huntingukraine.com/ — Hunting Ukraine
8. http://dklg.kmu.gov.ua — Державне агентство лісових ресурсів Україн
9. Видавничій дім «Еко-інформ» URL: http://www. ekoinform. com.ua/

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.
Характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Здобувач вищої освіти має право на індивідуальний графік відвідування лекційних занять. Пропуски вважаються поважними, якщо представлені об'єктивні докази справжніх причин: хвороба студента, підтверджена довідкою (лікарняним листом) про тимчасову непрацездатність; попередньо отриманий дозвіл завідувача кафедри про пропуск зайнять за сімейними чи іншими поважними причинами (не більше 3-х навчальних днів за семестр); донорська довідка, повістка в військкомату. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацюванняпропущених занять. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. За наявності невідпрацьованих пропущених практичних занять студент до написання атестаційних робіт не допускається.
Політика академічної доброчесності
При виконанні індивідуального завдання будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази данихдля пошуку джерел: Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: http://www.nbuv.gov.ua Цифрова повнотекстова база даних англомовної наукової періодики JSTOR:https://www.jstor.org/
Використання комп'ютерів/телефонів на занятті
Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та лабораторних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття. Під час виконання заходів контролю (контрольних робіт, заліку) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано.
Комунікація
Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.
Важливі повідомлення загального характеру регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle,

будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу 91_amin_91@ukr.net. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифракадемічної групи.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою: https://tinyurl.com/yckze4jd.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: https://tinyurl.com/y9tve4lk.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: https://tinyurl.com/y9pkmmp5. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: https://tinyurl.com/ycds57la.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: https://tinyurl.com/57wha734. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: https://tinyurl.com/yd6bq6p9; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: https://tinyurl.com/y9r5dpwh.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса:
Гаряча лінія: Тел.

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: https://tinyurl.com/ydhcsagx.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: http://library.znu.edu.ua. Графік роботи абонементів: понеділок-п`ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): https://moodle.znu.edu.ua
Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.
У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.
Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015.
ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: http://sites.znu.edu.ua/child-advance/
ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ: https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim
ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): http://sites.znu.edu.ua/confucius